

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 68 (1)

IZDAN 1 DECEMBRA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13728

Suhodobnik Ivan, Zagreb, Jugoslavija.

Brava.

Prijava od 24 marta 1937.

Važi od 1 jula 1937.

Predmet pronalaska je jedna nadasve sigurna brava za stanove, blagajne itd. Pronalazak rješava sigurnost protiv nepozvanog otvaranja brave na tehnički jednostavan i lako izvediv način. Pri tom se služi sa više varijabilnih komponenata, što omogućuje praktički beskonačan broj varijacija i kombinacija, tako da obzirom na prilike na tržištu uopće nije potrebno izrađivati dvije jednake brave istog tipa. Kao što postoji mogućnost beskonačnih varijacija, isto tako postoji beskonačno mala vjerojatnost odn. praktički ne postoji uopće mogućnost otvaranja brave pomoću otpirača i sl. instrumenata, jer su varijabilni elementi potpuno nepristupačni, pa i onaj, koji pozna sistem brave, morao bi napraviti ogroman broj varijanata ključa, da bi imao izgleda na uspjeh. Mogućnost provale odn. otvaranja nepozvanome moguća je samo razbijanjem brave.

Zasun brave prema pronalasku providen je jednim kliznim zatikom, koji prolazi kroz niz jedan iza drugoga poredanih labirintnih zaustavljača. Prolazi na tim zaustavljačima su međusobno pomaknuti, tako da za prolaz zatika i prema tome za pomicanje zasuna (otključavanje — zaključavanje) treba zaustavljače tako pomaknuti jedne prema drugima, da se odgovarajući prolazi poklope. To premještanje zaustavljača izvodi se pomoću ključa odgovarajućeg odn. odgovarajućih profila, kako to odgovara položaju prolaza na zaustavljačima. Dokgod profil brade ključa ne odgovara položaju prolaza na pojedinim zaustavljačima, nije moguće dovesti prolaze da se poklope, a to onemogućuje prolaz zatika i prema tome zatvaranje i

otvaranje brave.

Konstrukciju i funkcioniranje ove brave razjašnićemo na jednom primjeru izvedbe, koji je prikazan na priloženom nacrtu. Tu prikazuje: Sl. 1 pogled na bravu sa djelomično odstranjenom poklopnom pločom i jednim dijelom zasuna, Sl. 2 presjek po liniji A—A sa Sl. 1, Sl. 3 pogled na bravu kao na Sl. 1 u jednoj fazi zaključavanja, Sl. 4 pogled odozgo na zasun, Sl. 5 pogled na zaustavljač, Sl. 6 jednu drugu izvedbu zaustavljača, Sl. 7 jednu izvedbu ključa i Sl. 8 jedan drugi oblik izvedbe ključa.

Okvir 1 brave providen je rasporem za vođenje 2 po kojemu klize kraj zatika 3 zasuna 4. Između bočne strane 1a okvira i udarnice 5 kao vodilica leže jedan iza drugoga vertikalno pomični labirintni zaustavljači 6, koji su provideni nizom okomitih izreza 7, spojenih međusobno prolazima 8. Ti prolazi imaju visinu zatika 3, a leže pomaknuti jedni prema drugima na istom zaustavljaču, te jedni prema drugima na ostalim zaustavljačima. Svaki zaustavljač ima jedno elastično pero 9, koje se upire na pr. o čep 10 za pričvršćivanje poklopne ploče 1b ili o.sl. Osim zatikom 3 providen je zasun 4 zubima 11, u koje zahvaća ključ 12 kod okretanja.

Prolazi 8 između okomitih izreza 7 napravljeni su tako, da se normalno nikad ne poklapaju međusobno niti sa rasporem 2 za vođenje, uslijed čega je zatik 3 i s njim i zasun fiksiran u nekom položaju. Istom okretanjem ključa odgovarajućeg profila pomaknu se zaustavljači toliko jedan prema drugome i prema okviru brave, da se u dotičnoj fazi poklope od-

govarajući prolazi 8 i raspor 2, tako da kod daljnjeg okretanja ključa može ovaj gurnuti zasun sa trnom 3. Takav jedan položaj prikazuje Sl. 3, gdje je predložena zadnja faza zaključavanja. U ovom momentu poklapa se svih šest krajnjih lijevih prolaza 8 sa rasporom 2, pa se kod daljnjeg okretanja ključa 12 pomakne zatim u zadnji izrez 7 odn. zasun u svoj krajnji istureni položaj.

Na nacrtu prikazani primjer izvedbe predstavlja bravu sa šest zaustavljača, od kojih svaki ima po četiri prolaza 8. Uzmimo, da svaki prolaz može zauzeti samo šest raznih položaja, onda uz po četiri prolaza na šest zaustavljača dobijemo mogućnost pravljenja kombinacija izraženu sa šesnaest faktoriela (16), a taj se broj penje u milijarde.

Kako se prolazi 8 na pojedinim zaustavljačima nalaze u raznim visinama, to za svaku grupu prolaza odn. za svaku fazu zaključavanja odn. otključavanja treba posebnii profil ključa. Prema tome za izvedbu prema nacrtu trebaju ključevi sa četiri brade kao onaj na Sl. 7 odn. Sl. 8. Da ne bude upotreba ovakvih ključeva komplicirana, mogu se uzeti profili razne debljine i prema tome odgovarajući ulazni otvori na poklopnoj stijeni 1b, te se također kod dvostrukih, zglobovito spojenih ključeva (Sl. 7) mogu uzeti štapovi različitog presjeka, na pr. okruglog i kvadratnog. Na pr. kod ključa prema Sl. 7 najprije se zaključava profilima na okrugloj stabljici, a onda sa onima na uglastoj. Kod ključa prema Sl. 8 isto se postizava djelomičnim i potpunim uvlačenjem ključa u bravu. Jasno, je da

nije svaki put potrebno zaključavati bravu do kraja, nego se može okrenuti jedanput ili dvaput, pa je i to u slučaju kraćeg izbičavanja, a obzirom na konstrukciju brave, dovoljna garancija protiv nepoželjenog otvaranja.

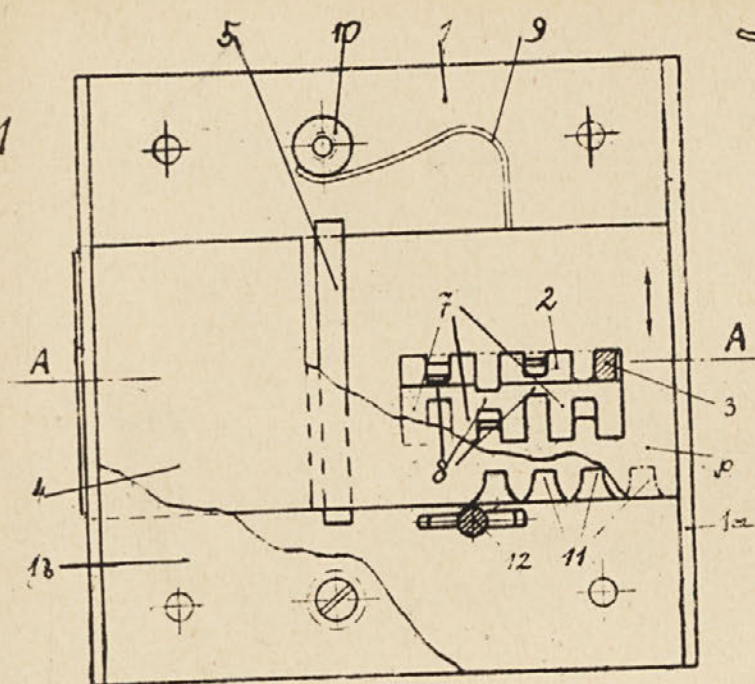
Dok su kod izvedbe prema Sl. 1—3 upotrebljeni vertikalno pomični zaustavljači, prema Sl. 5, prikazuje Sl. 6 izvedbu zakretnog zaustavljača, koji ima isto djelovanje kao i onaj prije.

Nacrtani primjer izvedbe ima šest labirintnih zaustavljača, a svaki zaustavljač po četiri prolaza. Za obične slučajeve, kao na pr. brave na stanovima, dovoljno je uzeti dva ili tri zaustavljača, ili uzeti više zaustavljača, a recimo samo dva prolaza na svakome. Time se pojednostavni ključ i zaključavanje odn. otključavanje reducira na jedan do dva okretaja ključem. Ali se također za pojedine slučajeve, gdje je potrebna apsolutna sigurnost i pouzdanost, na istom principu može to postići povećanjem broja zaustavljača i proreza na njima.

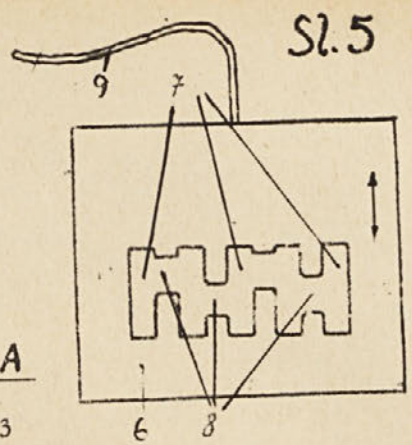
Patentni zahtjev:

Brava, naznačena time, što ima više jedan iza drugog položenih, perom (9) tlačinih, paralelno između vodilica (5, 1a) pomičnih ili zakretnih zaustavljača (6), koji su provideni nizom izreza (7) i između njih, jedni prema drugima različito položenih prolaza (8) u veličini zatika (3), koji prolazi kroz njih i ev. kroz jednu vodilicu (2) na okviru, te je učvršćen na zasunu (4) brave.

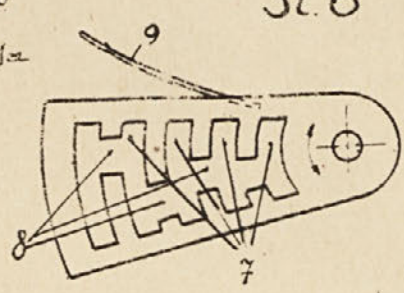
Sl. 1

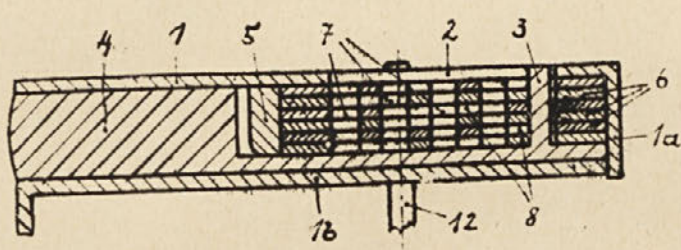
Sl. 5

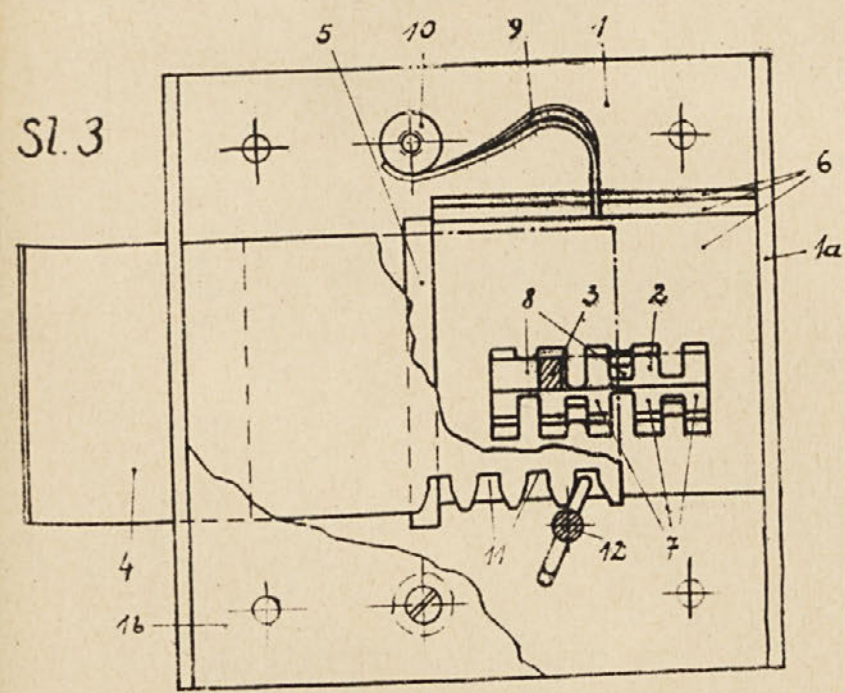
Sl. 6

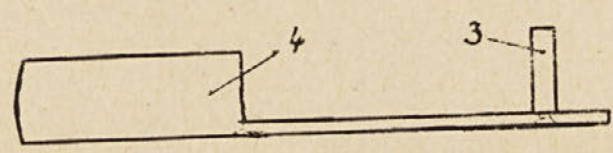
Sl. 2

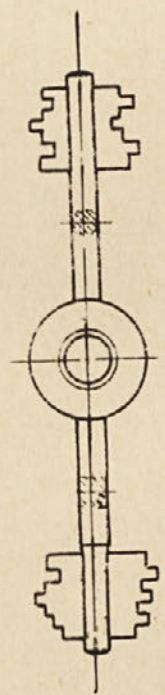
Sl. 3

Sl. 4

Sl. 7

Sl. 8

